

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı 24

14-20 Aralık 2020

Derleyen: Doç. Dr. Armağan GÖZKAMAN

1. SURİYE'YE YÖNELİK YAPTIRIM KARARINA AVRUPA'DAN YOĞUN KATILIM

Avrupa Birliği Konseyi'nin 6 Kasım 2020'de kabul ettiği Suriye'ye yönelik yaptırımlara Avrupa kotasından yoğun bir katılım gerçekteşti. Yeni düzenleme, Konseyin daha önce almış olduğu 2013/255/PESC numaralı karar uyarınca oluşturulan -gerçek ve tüzel kişiler ile kuruluşların yer aldığı- yaptırım listesine sekiz kişinin daha eklenmesini öngörüyor. Arnavutluk, İsviçre, İzlanda, Gürcistan, Karadağ, Kuzey Makedonya, Lihtenştayn, Moldova, Norveç, Sırbistan, Türkiye ve Ukrayna hükümetleri söz konusu düzenlemeyi kabul ederek ulusal politikalarını bu karara uygun şekilde oluşturacaklarını taahhüt ettiler. Bu katılım, Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'in de ifade ettiği şekilde, AB'de genel bir memnuniyet yarattı.

Avrupa Birliği Konseyi, 14 Aralık 2020

Consilium, (14.12.2020) "Déclaration du haut représentant, au nom de l'Union européenne, relative à l'alignement de certains pays concernant des mesures restrictives à l'encontre de la Syrie". Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/fr/press/press-releases/2020/12/14/declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the-alignment-of-certain-countries-concerning-restrictive-measures-against-syria/>

2. KUZHEY MAKEDONYA İLE YÜRÜTÜLEN MÜZAKERELERE "DİL" ENGELİ

Bulgaristan, Kuzey Makedonya'nın AB üyeliğine ilişkin müzakerelerin başlamasını "Avrupa Birliği'ni zayıflatabileceği endişesiyle" veto etti. Dil sorunu taraflar arasında anlaşmazlığa neden olan konulardan birini oluşturuyor. Bulgar hükümeti, Kuzey Makedonya'da konuşulan dilin bir Bulgar lehçesi olarak kabul edilmesini üyelik için bir ön koşul olarak değerlendiriyor. "Çözölmemiş ikili sorunların varlığı" ve "antlaşmaların sistematik olarak göz ardı edilmesi" nedeniyle Kuzey Makedonya'nın üyeliğe hazır

olmadığını ifade eden Bulgaristan Dışişleri Bakanı Ekaterina Zakharieva, iki devlet arasında 2017’de varılan anlaşmanın ruhuna uygun davranılmadığı görüşünde.

Euronews, 15 Aralık 2020

Euronews, (15.12.2020) “Négociations Union européenne / Macédoine du Nord : le blocage de la Bulgarie”. Erişim adresi: <https://fr.euronews.com/2020/12/14/negotiations-union-europeenne-macedoine-du-nord-le-blocage-de-la-bulgarie>

3. AVRUPA BİRLİĞİ’NDE BÜYÜK TEKNOLOJİ FİRMALARINA YÖNELİK YENİ DÜZENLEMELER

Amazon, Apple, Facebook ve Google’ın da dâhil olduğu teknoloji firmaları, 15 Aralık’ta açıklanan düzenlemelere göre yıllık cirolarının %10’una denk gelen cezaları ödemek zorunda kalabilecek ve “bölünme” cezasına çarptırılacaklar. Tasarı, veri akışlarını ve çevrimiçi platformları kontrol eden teknoloji şirketlerine yönelik en ciddi düzenleme girişimi olarak değerlendiriliyor. Avrupa Komisyonunun iç pazardan sorumlu üyesi Thierry Breton, ABD’de tepkiye neden olan karara verdiği desteği “sorumluluğumuz, bizim için önemli olanı korumak amacıyla yön vermek ve kurallar oluşturmaktır” ifadeleriyle belirtti. Google yetkililerine göre ise yeni kuralların yenilik amaçlı faaliyetler ve büyüme üzerinde olumsuz etkileri olacak.

Reuters, 15 Aralık 2020

Foo Yun Chee, “EU moves to rein in U.S. tech giants with threat of fines, break-up”, Reuters. Erişim adresi: <https://www.reuters.com/article/us-eu-tech-idUSKBN28POHH>

4. AVRUPA BİRLİĞİ’NDEN İNSANSIZ KARA ARACI STANDARDI İÇİN DESTEK

Avrupa Komisyonu, bir Estonya şirketi olan Milrem’e askeri insansız kara araçları üretimini destekleme amacıyla hibe verileceğini duyurdu. Yaklaşık 40 milyon Amerikan doları değerindeki anlaşma çerçevesinde yeni nesil savaş robotları için ortak bir Avrupa girişimi başlatılıyor. Bütünleşik Modüler İnsansız Yer Sistemi (iMUGS) adlı projede Milrem’in daha önce geliştirmiş olduğu THEMIS aracı “hava ve yer platformları için standartlaştırılmış Avrupa çapında bir ekosistem” oluşturmak için kullanılacak. Avrupa Savunma Sanayii Kalkınma Programı çerçevesinde bütçelenen projede Almanya, Belçika, Finlandiya, Fransa, İspanya ve Letonya da yer almakta.

Defense News, 16 Aralık 2020

Sebastian Sprenger, “European Union awards grant to forge unmanned ground vehicle standard”, Defense News. Erişim adresi: <https://www.defensenews.com/global/europe/2020/12/16/european-union-awards-grant-to-forge-unmanned-ground-vehicle-standard/>

5. AVRUPA BİRLİĞİ ETİYOPYA’YA MALİ YAPTIRIM UYGULAYACAK

Avrupa Birliği, Etiyopya’ya yönelik 90 milyon avro tutarındaki bütçe yardımını askıya almaya hazırlanıyor. AFP haber ajansı tarafından verilen bilgiye göre bu yaptırım ile Tigray’da süren çatışmaların sonlandırılması ve siyasi çözüm sürecinin hızlandırılması amaçlanmakta. Bölgedeki kriz yüzünden binlerce insanın hayatını kaybettiği ve 50.000 civarında Etiyopyalı Sudan’a sığınmak zorunda kaldığı belirtiliyor -ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin sayısı hakkında net bir bilgi bulunmamakta.

Bölgeye girişin kısıtlı olması, Birleşmiş Milletler yetkililerinin yardıma muhtaç topluluklara ulaşamamalarına ve krizin sonlandırılmasına yönelik çalışmaların sekteye uğramasına neden oluyor.

Le Monde, 16 Aralık 2020

Le Monde, (16.12.2020) "Conflit au Tigré : l'UE suspend le versement d'aides budgétaires à l'Éthiopie". Erişim adresi: https://www.lemonde.fr/afrique/article/2020/12/16/conflit-au-tigre-l-ue-suspend-le-versement-d-aides-budgetaires-a-l-ethiopie_6063565_3212.html

6. KORONAVİRÜS AŞILAMA ÇALIŞMALARININ BAŞLANGIÇ TARİHİ BELLİ OLDU

Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Avrupa Birliği ülkelerinde aşılama çalışmalarına 27, 28 ve 29 Aralık tarihlerinde başlanacağını duyurdu. Avrupa İlaç Ajansının Pfizer ve BioNTech firmaları tarafından üretilen ve bazı devletlerde kullanılan aşıya 21 Aralık'ta onay vermesi bekleniyor. Avrupa Komisyonunun üst düzey bir yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre, Komisyon tarafından aynı hafta içerisinde -27 üye devletin hükümetleri ile görüşülerek- resmi onayın verilmesi ve aşılama kampanyasının başlatılması mümkün olacak. Öncelikli kitleler için öngörülen ilk aşamanın -aşığı iki doz şeklinde ve 21 günlük ara ile uygulama zorunluluğundan ötürü- altı ile sekiz haftalık bir zaman dilimine yayılması planlanıyor.

France Bleu, 17 Aralık 2020

Thibaut Lehut, (17.12.2020) "Coronavirus : la vaccination va commencer le 27 décembre pour les pays de l'Union européenne", France Bleu. Erişim adresi: <https://www.francebleu.fr/infos/sante-sciences/coronavirus-la-vaccination-va-commencer-le-27-decembre-pour-les-pays-de-l-union-europeenne-1608203921>

7. KORONAVİRÜS AŞISI İÇİN NOVAVAX İLE GÖRÜŞMELER BAŞLATILDI

Avrupa Komisyonu, Amerikan şirketi Novavax ile 100 milyon dozluk koronavirüs aşısının satın alımına dair görüşmelerin başladığını duyurdu. Eğer görüşmeler olumlu sonuçlanırsa AB'nin bir ilaç firması ile imzaladığı yedinci sözleşmeye imza atılacak ve Avrupa Birliği'nin sahip olduğu doz miktarı iki milyarın üzerine çıkmış olacak. Birlik, daha önce AstraZeneca, Johnson & Johnson, Sanofi-GSK, Pfizer-BioNTech, CureVac ve Moderna ile anlaşarak iki milyara yakın dozu garanti altına almıştı. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, AB üyesi ülkelerde aşı kampanyasının 27-29 Aralık tarihleri arasında başlatılacağını da duyurmuştu

Le Figaro, 17 Aralık 2020

Coronavirus : la vaccination va commencer le 27 décembre pour les pays de l'Union européenne". Erişim adresi: <https://www.lefigaro.fr/flash-eco/coronavirus-l-ue-envisage-un-contrat-de-vaccins-avec-novavax-20201217>

8. ÇİN HÜKÜMETİNE GÖRE YAKINDA AB İLE YENİ BİR ANLAŞMA İMZALANACAK

Pekin hükümeti Avrupa Birliği ile yedi yıldan uzun bir süredir müzakere ettiği yatırımların korunmasına yönelik anlaşmanın sonlandırılmak üzere olduğunu duyurdu. Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Wang Wenbin'e göre 2020'de gerçekleştirilen 10 müzakere oturumunun ardından "önemli bir ilerleme" kaydedilmiş bulunuyor. Avrupa Komisyonundan yapılan açıklamada ise görüşmelerin

yılsonunda sonuçlandırılma arzusu ifade edilmekle birlikte “içerik pahasına hıza öncelik verilmeyeceğine” vurgu yapıldı.

Kasım 2013’te başlatılan müzakereler, Çin’in AB’deki ve AB’nin Çin’deki yatırımlarını korumayı amaçlıyor. Birlik üyesi 27 üye devletin ortak talepleri; fikri mülkiyete daha fazla saygı gösterilmesi, Çin’deki yabancı şirketlere uygulanan teknoloji transferlerine son verilmesi ve Çinli kamu kuruluşlarına verilen yüksek sübvansiyonların kaldırılmasına odaklanıyor.

Journal de Montréal, 18 Aralık 2020

Journal de Montréal, (18.12.2020) “Investissements: l’accord Chine-UE «dans la dernière ligne droite», selon Pékin”. Erişim adresi: <https://www.journaldemontreal.com/2020/12/18/investissements-laccord-chine-ue-dans-la-derniere-ligne-droite-selon-pekini>

9. GERİ İTMELERE İLİŞKİN KARA KİTAP AVRUPA KOMİSYONUNA İLETİLDİ

Avrupa Birliği’nin sınırlarında sığınmacılara uygulanan şiddet içerikli geri itme faaliyetleri, çeşitli sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren “Sınır Şiddeti İzleme Ağı” tarafından kınandı. Yaklaşık 900 tanığın ifadesine dayanılarak hazırlanan “Geri İtmelere İlişkin Kara Kitap” adlı rapor 2017’den beri İtalya, Slovenya, Macaristan, Yunanistan ve Hırvatistan’ın yanı sıra Sırbistan ve Bosna gibi AB üyesi olmayan ülkelerde meydana gelen olayları da gözler önüne seriyor. Avrupa Parlamentosunun sol görüşlü GUE/NGL grubu tarafından hazırlatılan raporda bir devletin sığınmacıları -kişisel durumlarına bakmadan ve itiraz olanağı vermeden- sınır ötesine itme amacıyla şiddet içeren yöntemlere başvurmasının yasa dışı olduğu hatırlatılıyor. Rapor, Avrupa Komisyonunun iç işlerinden sorumlu üyesi Ylva Johansson’a teslim edildi.

La Presse, 18 Aralık 2020

La Presse, (18.12.2020) “Un rapport dénonce les violences contre les migrants aux frontières de l’UE”. Erişim adresi: <https://www.lapresse.ca/international/europe/2020-12-18/un-rapport-denonce-les-violences-contre-les-migrants-aux-frontieres-de-l-ue.php>

10. AB’DEN ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI KOMİSYONUNU MEMNUN EDEN KARAR

Avrupa Birliği Konseyinin üst düzey Kongo Demokratik Cumhuriyeti (KDC) yetkililerine yönelik varlık dondurma ve vize yasağı uygulamalarını 12 Aralık 2021’e kadar uzatma kararı Uluslararası İnsan Hakları Komisyonu (FIDH) tarafından memnuniyetle karşılandı. FIDH tarafından yapılan açıklamada yaptırıma hedef olan 11 yetkilinin KDC’deki etkili konumları nedeniyle -özellikle silahlı kuvvetler ve polis teşkilatı içerisindeki kilit konumlarından ötürü- ülkenin demokratik geçiş sürecini tehlikeye attıklarına dikkat çekiliyor. Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir rapor, ülkede 2020 yılının Ekim ayında gerçekleşen 611 insan hakları ihlalindeki failerin %46 oranında polis ve askerlerden oluştuğuna dikkat çekmişti.

FIDH, 18 Aralık 2020

FIDH, (18.12.2020) “La FIDH et ses organisations membres saluent la décision de l’UE de maintenir les sanctions individuelles en RDC”. Erişim adresi: <https://www.fidh.org/fr/regions/afrique/rdc/la-fidh-et-ses-organisations-membres-saluent-la-decision-de-l-ue-de>

11. EUROPOL'DE YENİ BİR ŞİFRE ÇÖZÜCÜ SİSTEM KULLANILMAYA BAŞLANDI

Avrupa Polis Teşkilatının (Europol) terör ve organize suçla mücadelede kullandığı elektronik sistemlere bir yenisi eklendi. Üç yıllık işbirliğinin sonucunda tamamlanan şifre çözücü sistem "temel haklara saygı" prensibi çerçevesinde tüm üye ülkelerin ulusal kolluk kuvvetleri tarafından kullanılabilir bir platform olarak nitelendiriliyor. Europol tarafından daha önce kullanılan donanım ile 2018 yılında 32 şifre çözme girişiminin 12'si, 2019 yılında ise 59 şifre çözme girişiminin 23'ü başarıyla sonuçlanmıştı. Yeni sistemin daha başarılı olacağı tahmin ediliyor. Bu proje için Avrupa Birliği bütçesinden 5 milyon avroluk mali destek sağlandı.

Europol, 18 Aralık 2020

Europol, (18.12.2020) "Europol and the European Commission inaugurate new decryption platform to tackle the challenge of encrypted material for law enforcement investigations". Erişim adresi: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/europol-and-european-commission-inaugurate-new-decryption-platform-to-tackle-challenge-of-encrypted-material-for-law-enforcement>

12. AB-AZERBAYCAN İŞBİRLİĞİ KONSEYİ BRÜKSEL'DE TOPLANDI

Avrupa Birliği ile Azerbaycan arasında 17. işbirliği konseyi gerçekleştirildi. Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun Bayramov ve AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell'in başkanlıklarını yürüttükleri delegasyonların bir araya geldiği konseyde Avrupa Komisyonunun genişlemeden sorumlu üyesi Olivér Várhelyi de yer aldı. Enerji alanında stratejik ortaklık, Güney Gaz Koridoru, ulaşım projeleri ve yatırım konularının ele alındığı görüşmelerde taraflar arasındaki ilişkilere hukuki bir zemin oluşturacak yeni bir anlaşmanın imzalanması üzerinde de duruldu. Ceyhun Bayramov tarafından bölgedeki son durum hakkında genel değerlendirmenin yapıldığı konsey toplantısında taraflar ayrıca bölgesel ve uluslararası ortak çıkarlarıyla ilgili görüşlerini paylaşma olanağına da sahip oldular.

AZERTAC, 19 Aralık 2020

AZERTAC, (19.12.2020) "Brussels hosts 17th meeting of EU-Azerbaijan Cooperation Council". Erişim adresi: <https://azertag.az/en/xeber/1669807>

13. BİRLEŞİK KRALLIK PARLAMENTOSUNDAN BREXIT HAKKINDA KARAMSAR RAPOR

Birleşik Krallık Parlamentosu tarafından hazırlanan bir raporda Brexit sonrası yönelik hazırlıkların yetersizliğine dikkat çekilerek ülkenin Avrupa Birliği üyeliğinin sona ereceği tarihi olan 31 Aralık sonrasında yaşanacak güvenlik sorunları ve limanlarda karşılaşılabilecek aksaklıklar üzerinde duruldu. Raporu hazırlayan komisyona başkanlık eden İşçi Partisi milletvekili Hilary Benn, hükümetin -geçiş sürecinin tamamlanmasına kısa süre kalmış olmasına rağmen- henüz Birleşik Krallık şirketlerine ve vatandaşlarına bu sorunlarla ilgili kesin bilgi veremediğine dikkat çekti. Raporda hükümetin 1 Ocak'a kadar "güçlü" acil durum tedbirleri hazırlaması gerektiği vurgulanıyor. Benn'e göre hükümetin bu konudaki başarısızlığı, Covid-19 salgını nedeniyle zorluk çeken birçok kişi ve işletme için yeni yıla "en kötü başlangıç" anlamına gelecek.

Capital, 19 Aralık 2020

Capital, (19.12.2020) "Brexit : un rapport s'alarme de l'impréparation britannique". Erişim adresi: <https://www.capital.fr/economie-politique/brexit-un-rapport-salarme-de-limpreparation-britannique-1389113>

14. GRUDLER: AVRUPALILARIN UZAYDA "GERÇEK" BAŞARILARI VAR

Avrupa Parlamentosu (AP) üyesi Christophe Grudler, 15 milyar avroya yaklaşan bir uzay bütçesine sahip olan Avrupa uzay programının AB'yi "yıldızlar yarışında" tutan ve liderlik konumunu güçlendiren bir uzlaşma olduğunu söyledi. Birlik tarafından yürütülen projelerin başarısına dikkat çeken AP üyesi, Galileo'nun dünyadaki en iyi konum belirleme sistemi olduğunu belirterek Copernicus programı çerçevesinde -küresel ısınmayla mücadele bağlamında- en gelişmiş teknolojiye sahip gözlem uydularından faydalandığını ifade etti. Grudler'e göre Copernicus'un ilk olarak Amerika Birleşik Devletleri tarafından kullanılmış olması da Avrupalıların uzayda "gerçek" başarıları olduğunu tescilliyor.

Public Sénat, 19 Aralık 2020

Public Sénat, (19.12.2020) "Galileo, Copernicus, vols habités «On a de vrais succès européens dans l'espace»". Erişim adresi: <https://www.publicsenat.fr/article/parlementaire/galileo-copernicus-vols-habites-on-a-de-vrais-succes-europeens-dans-l-espace>

15. KORONAVİRÜS AŞISI VİRÜSÜN YENİ MUTASYONUNA KARŞI DA ETKİLİ

Avrupa Birliği uzmanları mevcut koronavirüs aşılarının Büyük Britanya'da görülen yeni mutasyona karşı da etkili olduğu görüşündeler. Avrupa Birliği dönem başkanı Almanya'nın sağlık bakanı tarafından açıklanan bu tespit, özellikle Pfizer ve BioNTech tarafından geliştirilen aşıyı kapsıyor. Almanya ayrıca Avrupa Birliği'nde "Bütünleşik Siyasi Kriz Müdahalesi" (Integrated Political Crisis Response) olarak adlandırılan mekanizma çerçevesinde yeni koronavirüs tehdidiyle mücadelenin koordine edilmesine yönelik bir toplantı planladı. Avrupalı uzmanların 21 Aralık'ta bir araya geleceği bu toplantı, koronavirüsün yeni mutasyonunun %70 oranında daha bulaşıcı olması nedeniyle özel bir önem taşıyor.

La Dépêche, 20 Aralık 2020

La Dépêche, (20.12.2020) "Coronavirus : les vaccins restent efficaces contre la nouvelle variante annoncent les experts de l'Union européenne". Erişim adresi: <https://www.ladepeche.fr/2020/12/20/coronavirus-les-vaccins-restent-efficaces-contre-la-nouvelle-variante-annoncent-les-experts-de-lunion-europeenne-9269629.php>